

Undersøgelser af gåsebestandene på Jameson Land

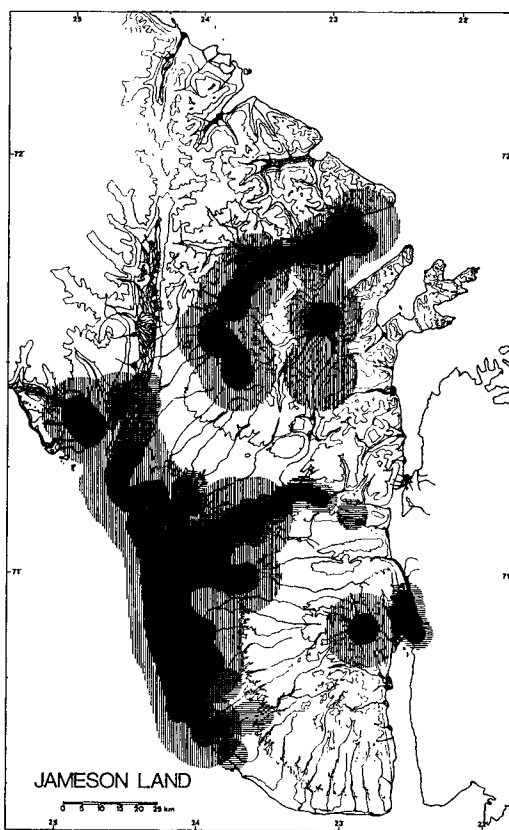
Af Jesper Madsen

En af de miljøundersøgelser, som foretages på Jameson Land forud for den planlagte olieefterforskning, er et studium af områdets bestande af gæs. Undersøgelsen, der startedes i 1982, udføres af Zoologisk Museum, Københavns Universitet som konsulent for Grønlands Fiskeri- og Miljøundersøgelser.

Formålet med undersøgelsen er at vurdere, hvilken betydning Jameson Land har som yngleplads og fældningsplads for gæs, hvor følsomme gæssene er over for menneskelig aktivitet, samt hvilke mulige konsekvenser en olieefterforskning kan tænkes at få for bestandene.

Der yngler to gåsearter på Jameson Land, bramgås og kortnæbbet gås. Ynglebestandene har imidlertid vist sig at være forholdsvis små, men ved optællinger fra fly har det til gengæld vist sig, at området er en overordentlig betydningsfuld fældningsplads for omkring 12.000 gæs af begge arter.

De kortnæbbede gæs kommer trækende til området fra de islandske ynglepladser i juni måned for at fælde deres svingfjer, og bramgæssene kommer fra

Figuren er hentet fra: Madsen, J., D. Boertmann og C. E. Mortensen (1984): *Undersøgelser af gæs i Jameson Land*. – Zoologisk Museum, Grønlands Fiskeri- og Miljøundersøgelser.

ynglepladser i Østgrønland. I en periode på 3–4 uger i juli er gæssene ude af stand

Bramgås på rede. Foto: Sune Holt.

til at flyve, og på grund af fare for at blive overrumplet af rovdyr, især polarræve, opholder gåseflokkene sig udelukkende langs elve, ved søer og kyster, hvor de kan undvige på vandet. De søger føde på kærømråder, og undersøgelserne tyder på, at ved en eventuel forstyrrelse, hvor gæssene forjages, vil de ikke have alternative områder til rådighed.

I fældningsperioden er specielt de kortnæbbede gæs ekstremt sky over for menneskelig aktivitet. Helikoptere forstyrrer flokkene på 8–10 km's afstand og under rolige vejrforhold på op til 20 km's afstand. Ved gentagne daglige for-

styrrelser kan det forventes, at gæssene ikke vil kunne indhente den tid, de ellers skulle have brugt på græsning. Efter afsluttet fældning er gæssene langt mindre følsomme, fordi de kan undgå forstyrrelser ved at flyve til andre områder.

Ud fra kendskabet til fældningsflokkenes placering og deres skyhed er der tegnet et kort over følsomme områder (det skraverede på fig.) og højfølsomme områder (sort på fig.), hvor helikopterflyvning vil forstyrre henholdsvis mindst 50 gæs eller mindst 100 gæs. Det kan ikke anbefales, at der er nogen form for menneskelig aktivitet i disse områder i gæssenes fældningsperiode.